

Közép- iskolai honvéd kollégiumok

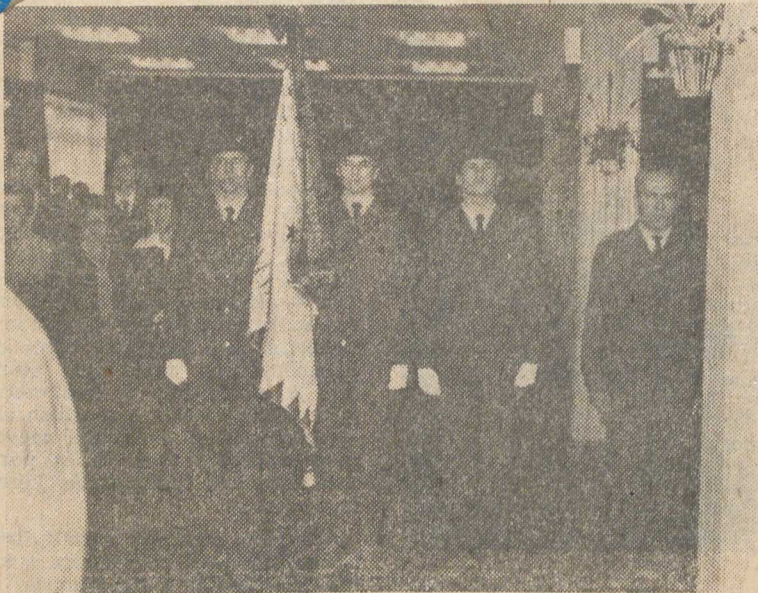
Néphadseregünk tisztikarának szakértelme, vezetői felkészültsége, politikai szilárdsága és hivatástudata meghatározó jelentőségű tényező a személyi állomány harc- kiképzésében, nevelésében, a hadseregre háruló feladatok maradéktalan teljesítésében.

Tiszti állományunk utánpótlásának, képzésének alapvető bázisai a katonai főiskolák. Minden 18-23 éves korú, érettségizett, erkölcsi-politikai szempontból megfelelő; egészségileg-fizikailag és pszichikailag alkalmas fiatal önként jelentkezhet katonai főiskolára, az évente kiadott és a sajtóban megjelenő pályázati felhívás által meghirdetett módon.

Az elmúlt két évtizedre visszatekintve megállapítható, hogy katonai főiskoláink teljesítették a rájuk háruló feladatokat. Megfelelő létszámban, jól felkészült tiszteket bocsátottak ki, akik a csapatoknál képesek feladataik eredményes teljesítésére.

Társadalmunk és népgazdaságunk fejlődésével párhuzamosan, néphadseregünkben is érvényesülnek e változások pozitív és negatív hatásai. Nem tűzöm célul ezek részletes elemzését, csupán a címben foglaltakhoz közelítve, azt hangsúlyozom, ami a honvéd kollégiumok létesítéséhez elvezetett.

Az utóbbi évtizedben olyan jelenséggel találtuk magunkat szembe, amely a katonai főiskolákra jelentkező fiatalok létszámában, de főleg minőségében egyre kedvezőtlenebb módon alakult. Ennek alapvető oka abban összegezhető, hogy a pályakezdők mind nagyobb hányada választ magának a hivatásos

katonai pályánál szabadabb, kötetlenebb életpályát. Erre a főleg tehetséges, szorgalmas, jó képességű fiatalok többségének számos lehetősége van. A tehetségtelen, gyenge képességű, alacsony középiskolai eredményű, kemény próbatételekhez nem szokott, sok esetben elkényeztetett fiatalok — vagyis azok, akik polgári felsőfokú tanulmányokra alkalmatlanok — a katonai főiskolákra sem pályázhatnak eséllyel. A helyzet tehát úgy alakult, hogy az előzőkből mind kevesebb, az utóbbiból egyre több volt a katonai főiskolákra jelentkezők száma.

A céljainknak megfelelő minőséget biztosító utánpótlási bázisaink leszűkülése következtében olyan döntés született: fordítsunk nagyobb figyelmet a fiatalabb korosztály, az általános iskolát végzett fiúk megnyerésére, középiskolai továbbtanításuk, kollégiumi nevelésük vállalására.

Ebből a megfontolásból kiindulva létesült Egerben 1974-ben a *Lenkey János Honvéd Kollégium* — kísérleti jellegű nevelőintézetként. Ide azokat az általános iskolát legalább jó eredménnyel elvégzett, szociális körülményeik folytán arra rászoruló fiúkat vettük fel, akik szüleik egyetértésével vállalták, hogy a sikeres középiskolai érettségit követően a katonai főiskolán folytatják tanulmányaikat. Közel másfélszáz fiatal kezdte meg az 1974/75 tanévtől kollégista életét Egerben, és a folyamatos feltöltődést követően létszámuk megközelítette a félezeret. Első ízben 1978-ban, majd ezt követően minden évben a kibocsátott és sikeres érettségi vizsgát tett kollégisták, szinte valamennyien a katonai főiskolákra jelentkezték, vagyis

elkötelezetten vállalták a tisztí élet-hivatást.

A kísérlet tehát bevált. Megkezdődött a középiskolai honvéd kollégiumi hálózat lépcsőzetes kiépítése. 1978-ban *Nyíregyházán* a *Szamuely Tibor Honvéd Kollégium* és *Tatán* a *Nógrádi Sándor Honvéd Kollégium* kezdte meg működését; 1983-ban *Szegeden*, *Győrött* és *Balassagyarmaton*; 1985-ben *Zalaegerszegen* létesült, 1986-ban *Pécsett* és *Székesfehérváron*, 1987 és 1988-ban *Szolnokon*, *Békéscsabán* és *Szentendrén* indulnak további honvéd kollégiumok. Terveink szerint ezekből a kollégiumokból kerül majd ki a katonai főiskolai hallgatói utánpótlásának döntő hányada a 90-es évek elejétől.

Eddigi tapasztalataink igazolják várakozásainkat. Ez idáig — 1978—1985 között — mintegy 1200 volt kollégista kezdte meg katonai főiskolai tanulmányait. Közülük több száz már a főiskolát is elvégezte, és fiatal csapatstíztként szolgál a néphadseregben. A volt kollégisták mind a főiskolán, mind a csapatstízt beosztásban jól megállják a helyüket. A főiskolai hallgatók más kategóriáival összehasonlítva kiemelkednek fegyverzettségükkel, közösségi életükkel, tanulmányi teljesítményeikkel, az ifjúsági és tömegszervezeti munkában, a sportban, a kulturális életben végzett átlagon felüli tevékenységükkel. Arányuk folyamatos növekedése a főiskolai hallgatói közösségek pozitív irányú fejlődésére is hatást gyakorol. *Úgy tűnik, hogy a kollégiumok az esetek döntő többségében érett gondolkodású, politikailag elkötelezett, jól felkészült, fizikailag és pszichikailag edzett fiatalokat nevelnek.*

Milyen a kollégiumok belső élete, hogyan alakulnak növendékeik

életkörülményei, miképpen folyik középiskolai tanulásuk és milyen szerepük van a befogadó város ifjúsági életében?

A kollégium élén hivatásos pedagógus tiszt igazgató és igazgatóhelyettes áll. Irányításuk alatt dolgozik a polgári pedagógusokból álló nevelőtestület. Az ő feladatuk a fiatalok nevelése, tanulmányi segítése és a szülői ház pótlása. A kollégiumok többségében évfolyamonként 2-2 osztályközösség működik, egyenként 30-35 kollégistával. Ezek az osztályközösségek a középiskolában is egy-egy tanulócsoporthoz képeznek. Ehhez tudni kell, hogy a kollégium növendékei a befogadó város valamelyik középiskolájának rendszeres tanulói és homogén kollégista osztályokban együtt dolgoznak. Kollégistáink Egerben a *Dobó Gimnáziumban*; Nyíregyházán a *Vasváry Gimnáziumban*; Tatán az *Eötvös Gimnáziumban*; Szegeden három szakközépiskolában; Győrött a *Bercsényi Gimnáziumban*; Balassagyarmaton a *Balassi Gimnáziumban*; Zalaegerszegen a *Ságvári Gimnáziumban* folytatják középiskolai tanulmányaikat.

A nevelőmunka és a szülői ház pótlásának mindennemű feltételét megteremtettük a kollégiumokban. 4-6 fős lakoszobák, hideg-meleg vizes fürdőszobák, ifjúsági klubok, játéktérmekek, szakköri helyiségek, gazdagon felszerelt könyvtár, hanglemezár, kondicionálóterem, szabadtéri sportpályák, általános egészségügyi és fogászati rendelő, konyha és étterem állnak rendelkezésükre. A növendékek normális életfeltételeit, megfelelő létszámú ellátó- és kiszolgálószemélyzet biztosítja. (Gazdasági alosztály, konyhai dolgozók, ruházati, ételmezési, kiképzés, anyagi, pénzügyi szolgálat, egészségügyi személyzet, takarítónők, fűtők stb.)

A növendékek mindennemű elhelyezési, ruházati, ételmezési ellátását és tanítási költségeit a néphadsereg vállalja magára. Emellett a sorkatonákéval azonos összegű zsebpénzt és a tanulmányi teljesítmények alapján teljesítménypótléket biztosítunk számukra. Ezek együttes összege az I. és II. évfolyamon elérheti a havi 300-600, a III. és IV. tanévben a havi 500-800 forintot. A szülők tehát gyermekük ellátásának és tanításának anyagi kiadásaitól mentesülnek.

Növendékeink havonta egy alkalommal ingyen hazautazhatnak. A magatartás és a tanulmányi munka eredményeként még egyszer részesülhetnek kedvezményes utazással. A fennmaradó hétvégeket a kollégiumokban töltik; külön meghatározott honvédelmi oktatás,

— folytatás a 4. oldalon —